

АЛЕКС БОЛДИН
ПЕСЕНТА НА ТОКАЧКАТА

chitanka.info

Бе началото на април, а зимата сякаш не искаше да си ходи. През нощта бе навалял обилен едър сняг, който сега, нагрян от южното слънце, усилено се топеше. Малкият ни син микробус, току-що зареден с нова порция дизелово гориво, весело гълташе километрите по черната асфалтирана магистрала. Бяхме тръгнали по тъмно от заспалия премръзнал севернобългарски градец на далечна командировка из Пиринска Македония. Течеше вече шестият час на пътуването. Шофьорът бе засилил парното и ние леко придрямвахме, унасяни от ритмичното клатушкане на колата. От време на време отварях очи, за да погледна заснежените върхове на Пирин. Обедното слънце грееше така ослепително, че от снежната белота очите ме заболяваха. Тогава извързвах поглед надясно, натам, където край пълноводната Струма с отморяващ зелен цвят се нижеха градините с току-що покълнали пролетни зеленчуци. Колко богат и красив е този край на България! Гледаш и не можеш да се нагледаш на сменящите се като във филм пленителни природни картини. Току-що отминали шеметните скали на Кресненското дефиле и погледът ни литва по широката долина на Струма натам, където в далечината високата заснежена Беласица затваря като синьо-бяла длан хоризонта.

Отминаваме крайните квартали на Сандански. Водачът ни подхвана:

— Тук открай време си е било Българско. Християнството е крепяло хората през дългото османско владичество. Вижте, хей там, на връх планината са поставили един голям кръст, за да се знае, че това е християнска земя.

Гледахме към Пиринските ридове, но така и не можахме да видим този кръст. Нашият спътник отдавна не бе идвал по тези места и май бе забравил откъде най-добре се вижда кръстът. Видяхме обаче стръмните пясъчни ерозирани склонове на Пирин, така характерни за Мелнишкия пейзаж.

Микробусът се стрелна край постройките на някаква консервена фабрика и се шумгна под моста, по който се отклоняваше магистралата за граничния пропускателен пункт Кулата. Нашият път продължаваше направо за Петрич, където беше и крайната точка на пътуването ни.

— Да се отбием до Рупите! — предложи нашият водач. — Ходил ли е някой до любимото място на баба Ванга?

Май само той бе ходил там. Всички бяхме единомдушни, че си заслужава, идвайки до Петрич да се отбием до това забележително място.

— Тук тя е черпела сили и вдъхновение, за да прилага своята дарба — продължи той. — Ослепяла е още много малка. Застигнала я е силна буря. Ураганният вятър я е подел и хвърлил в някакви бодливи храсталаци, които безвъзвратно повредили очите и зрението ѝ. Когато се опомнила, осъзнала, че се намира край минералните извори в местността Рупите. Тук е почувствала за първи път тая нова енергия, която ѝ е дала възможност да прозре в най-големите дълбини на човешката душа. Помогнала е на много хора. Излекувала ги е от нелечими за медицината болести... Ето го и отклонението на пътя!

Вляво, край главния път за Петрич, видяхме малка табела, закована на дървен пилон. Тя указваше пътя за местността Рупите. Досами нея се отклоняваше тесен асфалтиран път, който завиваше към ниска хълмиста местност.

След 5–6 минути се показаха няколко стари постройките на минералните бани. Едно малко крайпътно ресторантче с няколко зелени пластмасови маси примамваше пришълците с менюто си от местна македонска кухня. Неочаквано след завоя пред очите ни се ширна малка, огряна от силното обедно слънце котловина. Отвсякъде тя бе заобиколена от ниски голи хълмове. Вляво, сред изсъхнала блатна растителност, се виеше малък поток, който се губеше в далечината. Пред нас, окъпан в слънчева светлина, се показа мемориалният комплекс. Бяла красива ограда скриваше вътрешността от погледа. Над нея се извисяваше само куполът на черквата и камбанарията. Входната му врата бе обаче широко отворена и през нея влизаха и излизаха малки групички посетители. Спряхме на паркинга до няколко автомобила, които за моя изненада бяха от най-различни райони на страната. Слязохме от микробуса с отекли от дългото пътуване крака. Лъхна ни студен свеж въздух. Огледахме се. Стояхме поразени от красотата на мястото. Неразтопеният сняг блестеше и ослепяваше погледа. От хълмовете наоколо сякаш лъхаше някаква природна топлина и спокойствие. Синьото безоблачно небе радваше окото и душата в очакване на настъпващата пролет. Във въздуха се носеше някаква омайна птича песен, идваща незнайно откъде.

Тръгнахме към комплекса. Вдясно мургави продавачки бяха наредили сергии с всякаква „свята“ стока. Загледах се в изложената колекция от икони и тъкмо да посегна към джоба за стотинки, се спрях, размислих и отминах.

Досами входната врата на комплекса се разхождаха на свобода и кълвяха две неголеми красиви птици. Приличаха на глухари, но не съвсем. Бяха целите оперени в тесни дълги сиви пера. Топчестото тяло постепенно преминаваше в тясна шия, завършваща с малка красива глава. Имаха малък аленочервен гребен и снежнобели обеци. Птиците издаваха някакви нежни, трепетни и подсвиркващи звуци, подобно звуците на струнен инструмент. Сега разбрах откъде идваше непознатата птича песен.

— Това са токачки. Те са рядък вид птици, подарени на баба Ванга от някакъв чужденец. Тя много ги е обичала. Сляпата жена с часове ги е слушала. Не е могла да ги види, а само ги е слушала, слушала... Приличали й на райски птици. Размножили са се и в целия комплекс е пълно с тях. Ето, вижте!

Погледнахме, накъдето ни сочеше ръката му. Край красиви дървени кафези по току-що поникналата трева се разхождаха няколко птици. Горе на самата ограда бяха кацнали десетина от тях. Те проточваха към слънцето глави и издаваха кратки пеещи омайни звуци. Това беше любимата птича колония на баба Ванга. Тръгнахме по грижливо застланата с разноцветни камъни алея навътре към няколкото нисички постройки. От двете страни алеята бе оградена от вечнозелени хвойнови храсти, които един възрастен градинар внимателно подрязваше. Една още неразлистена бреза бе обкичена цялата с най-различни мартеници. Мартениците бяха толкова много, че човек добиваше впечатлението, че това са цветовете на екзотично дърво. Свихме наляво към черквицата. Тя цялата е бяла. Наречена е на светицата Петка, която баба Ванга е смятала за своя покровителка.

Преминаваме по тясно мостче, пресичащо бистър поток, и се изправяме пред внушително пано. Цялата лицева фасада на черквата е изрисувана от художника Светлин Русев в типичния му образен стил. Той представя сцени от живота на баба Ванга. Рисувано е с вдъхновение и замах. Обичаната от всички жена е седнала, повдигнала леко лице и ръце нагоре. Тя е заобиколена отвсякъде с устремени към

нея хора, очакващи изцеление на болестите си или решение на жизненоважните си проблеми.

Плахо пристъпям в черквата. В тясното коридорче спирам край една малка масичка, за да купя свещ. На нея са наредени икони на Богородица и на Света Петка. Пресягам се и вдигам малка икона. Възрастната жена ме поглежда с разбиране, взема я от ръцете ми и поставя отзад на гърба печат.

— Тези икони са осветени, господине. Нека Ви бъде за спомен и за здраве. Бог да Ви поживи!

Благодаря на жената за пожеланията, пускам стотинките в ръката и влизам в светия храм. Черквата отвътре изглежда наистина малка. Въпреки това отвсякъде струи светлина. Всичко е в бяло. Дори от иконите лъха белота. Светците на тях повече приличат на живи хора. Колко жар е вложил Светлин Русев в тези негови творби! Иконостасът е закрит с ярко пурпурно кадифе, обточено със златист ширит.

Вляво, на една малка масичка, е поставена голяма икона на света Петка, обиколена от множество икони на Богородица и Исус Христос. Вглеждам се в иконата и в образа на нея разпознавам баба Ванга. Светица за много хора е била тая жена. Запалвам малката свещ и търся място, за да я поставя на свещника. Трудно намирам такова, защото там всичко е пълно. Хора идват непрекъснато и търсят подкрепа от нетленния дух на баба Ванга. Прекръствам се, мълчаливо загледан в иконата. Дали ме вижда сега и мен някъде от отвъдното? Може би е така... Всеки от нас се надява на най-човешки неща, на здраве за себе си и близките си, на добър и щастлив живот, на малко топлинка и доброта.

Излизам навън някак пречистен, олекотен и по-добър. Дали всички изпитват това чувство, посещавайки тоя храм? Отправлям се към чешмата. Тук минералната вода тече, без да спира. Плискам няколко шепи на лицето си, пускам за здраве малка монета в коритото и се вглеждам във вековното дърво, протегнало засъхващи клони над чешмата. Оказа се, че това е столетна бреза. Високо в кората ѝ е заковано метално кръстче. Човекът, който го е сторил, може би е искал да удължи живота на дървото или пък това е любимо дърво на пророчицата, кой знае...

Вдясно, досами входната врата, е гробът на пророчицата. Бял мраморен парапет е обиколил гроба. Отзад, също от мрамор, е

изправен голям старовременен кръст. На него са издялани името и паметните за нея дати. Целият гроб е покрит със свежи цветя. Толкова много цветя... Вляво от гроба се издига бяла висока камбанария. И тя, както и всеки елемент от мемориалния комплекс, е оформена с едно очевидно изящество и красота.

Връщаме се по мостчето и се отправяме към ниската паянтова постройка, където баба Ванга е прекарвала повечето време от дните си. Това е една малка едноетажна скромна къщица с издадена напред остъклена веранда. Надникваме през стъклата. Вътре се вижда целият скромнен интериор, в който е живяла пророчицата. Малкият диван е застлан с вълнено, красиво изтъкано покривало. Също такъв килим покрива пода. Отпред е малкото антре, през което са влизали посетителите. Всичко наоколо е заобиколено с даренията на благодарните и изцелените хора, една-две красиви икони на Богородица, изящни малки статуи, дошли незнайно откъде и дарени незнайно от кого. Поглеждам некролога, залепен на стъклото. Изминали са шест години от смъртта на баба Ванга. Колко бързо минава времето!

Вдясно е залепен бял лист с едно кратко съобщение, че се чака разрешението на Министерството на Финансите, за да се направи къщицата място за музейни посещения. Каква ирония! Чака се разрешението за нещо, което отдавна трябваше да е направено! Баба Ванга не бе чакала разрешения. Въпреки многото хули на пресата и старата власт, тя приемаше, разговаряше, вдъхваше надежда и помагаше на хората. За какво всъщност трябва да се чака разрешение? Народът отдавна го е дал това разрешение...

Прочитам с възмущение това съобщение и чак сега се сезам да погледна входната врата. Тя е циментирана и не може да се отваря. Защо не допуснат народа да гледа на свобода това свято място?

Толкова ли е трудно да се издейства едно такова разрешение? Пари вероятно не стигат за нищо, дори и за да се лакира дървената стряха и чамовия обков, който от дъждовете вече тук-там бе започнал да почернява!

Въздъхвам и се обръщам на изток, натам, накъдето е било насочено лицето на баба Ванга. Всяка сутрин Тя е „гледала“ към високия хълм и е посрещала зората. Надявала се е да съзре поне мъничко от нея. Сега там далече, по високия, все още покрит с топящ

се сняг хълм, е обтегнал снага високоволтов електропровод. Над него съзрях да прелита от юг едно малко ято жерави. То летеше на север и търсеше летните си места за гнездене.

Тръгнахме обратно. Неочаквано се разнесе мелодична птича песен, примесена със звън на камбанки. Пред дървените пейки на малкото свободно пространство се бе спряла една токачка. Тя бе изпружила шия напред в посока на входната врата и пееше. От кафезите радостно я подкрепяха нейните дружки. Стояхме усмихнати и гледахме токачката. А тя, несмущавана от нищо, пееше ли пееше...

— Дали пък това не е душата на баба Ванга. Вижте, гледа към идващите хора и като че ли ги приветства — каза някой от нас. — Сякаш им казва: „Добре ми дошли! Седнете де! Сега ке почакате редо си!“.

На излизане до вратата съгледах някаква мраморна плоча, закрепена на стената на зида. Приближих се. На нея пишеше: „Свършиха мъките ти земни, защото на всеки, който те помолеше, помогна ти!“ Това като че ли бяха най-красивите думи, казани някога за нея.

Вървахме умълчани и замислени.

— Заслужаваше си да дойдем тук, нали? — каза нашият водач. Всички отговорихме утвърдително. Искаше ли питане. Такива места се помнят за цял живот.

Заобиколихме комплекса. От малкото езерце, покрито с изсъхнала тръстика, се вдигаха талази от пара. Това бяха минералните извори на Рупите. Приближихме. Наведох се и докоснах водата. Дръпнах ръката си. Тя беше много гореща, все едно току-що кипната на огън. Замириса на сяр. Пред нас една синьо боядисана ламаринена ограда заобикаляше минералния басейн.

— Лекува нервни болести! — поясни нашият водач. Трябва вече да вървим, че ни чакат задачи. Нали все пак сме в командировка?

Качихме се на микробуса и потеглихме по обратния път. На отклонението за главния път неволно се обърнах назад. Там в далечината, зад невисоките хълмове, оставаше онова красиво място, наречено незнайно защо Рупите. В ушите ми все още продължаваше да звъни песента на малката токачка. Така щях да я запомня, затворила очи, протегнала шия, отворила малка човка, изливаща неземните си трели.

Микробусът направи рязък завой. Колелата отново запяха монотонната си песен. В далечината вече се виждаха постройките на град Петрич. Над него, покрита с бял сняг, искрящ на обедното слънце, се извисяваше величествената Беласица.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.